

Datum 23 augustus 2017	Onderwerp Constatiedocument wijziging lagere regelgeving Warmtewet		
Contactpersoon S.C. Welschen	Doorkiesnummer (033) 450 77 50	E-mail s.welschen@eigenhuis.nl	Pagina 1/10

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij reageert Vereniging Eigen Huis (hierna: “de vereniging”) op de ter consultatie voorliggende wijzigingen in de lagere regelgeving behorende bij de Warmtewet.

Afnemers trekken weer aan het kortste eind

De vereniging constateert dat het Warmtebesluit en de Warmteregeling onvoldoende duidelijk maken hoe de voorgestelde wijzigingen uitpakken op de energienota van de consument. Dit terwijl de Warmteregelgeving consumenten juist bescherming moet bieden tegen te hoge prijzen van leveranciers. Die bescherming is nodig omdat consumenten met handen en voeten gebonden zijn aan hun aanbieder.

Zonder een nadere financiële impactanalyse kan niet beoordeeld worden in welke mate de herziene Warmtewet met bijbehorende regelgeving de bescherming biedt die bij het opstellen van de wet beoogd is.

De vereniging wil dan ook dat eerst duidelijk wordt wat het effect van de voorgestelde wijzigingen op de energienota is alvorens er een besluit wordt genomen over de herzieningsvoorstellen met betrekking tot de lagere Warmteregelgeving. Daarnaast zou de Warmteregelgeving een harde garantie moeten bieden dat warmte-afnemers niet meer betalen dan afnemers van gas.

In de voorliggende lagere regelgeving wordt een aantal pijnpunten met betrekking tot de NMDA-prijs opgelost, zoals het op nul stellen van de leidingverliezen en – overigens alleen voor ‘nieuwe’ afsluiters - betere mogelijkheden om het contract met de warmteleverancier te beëindigen. Maar andere pijnpunten, zoals de prijs van koude bij een WKO-installatie en de prijs voor de afleverset, blijven bestaan of worden onvoldoende opgelost. Ook het BTW-nadeel en het niet meewegen van de korting die niet-gebonden afnemers bij overstappen kunnen krijgen

Datum	Onderwerp	Pagina
23 augustus 2017	Constatiedocument Warmtebesluit en Warmteregeling	2/10

brengt het risico met zich dat de prijs die een consument betaalt te hoog uit pakt.

Hiernaast heeft VEH nog een aantal andere issues die hieronder worden toegelicht.

Tariefregulering

Aanpassing methode vaststellen maximumprijs levering warmte

Gewogen gemiddelde

Dat de wijze van berekening van de gemiddelden van de vaste tarieven voor gaslevering wordt aangepast door voortaan het gewogen gemiddelde van de vaste tarieven van de 10 grootste gasleverancier te nemen, juicht VEH toe.

Wat helaas is blijven liggen, is het verrekenen van het voordeel dat klanten met gas hebben bij overstappen naar een andere energieleverancier. Dit voordeel wordt niet verdisconteerd bij berekening van de warmteprijs. Dat zou wel moeten, omdat warmte-afnemers immers die keuze niet hebben en gas-afnemers wel.

Slechtere isolatie

Een ander onderwerp waarmee bij het vaststellen van de maximumprijs rekening zou moeten worden gehouden is het feit dat een woning met stadsverwarming doorgaans slechter geïsoleerd wordt dan een woning op gas. Dit omdat het bouwen van een woning op stads- of blokverwarming kort door de bocht gezegd 'punten' oplevert waarmee aan de EPC-norm kan worden voldaan. Punten die bij een gasgestookte woning bijvoorbeeld verdiend moeten worden door zonnepanelen te plaatsen.

Als door het aansluiten op een warmtenet al grotendeels aan de EPC-norm kan worden voldaan, zal bijvoorbeeld het plaatsen van zonnepanelen veel eerder achterwege gelaten worden dan bij een gasgestookte woning het geval is. Behalve een minder duurzame woning betekent dit extra kosten voor de warmteverbruiker. Dit zou in de NMDA-prijs moeten worden verdisconteerd.

Leidingverliezen

Voor het schrappen van de leidingverliezen pleit de vereniging al langer. Zij is blij dat deze verandering nu wordt doorgevoerd.

Regulering van warmte-koude-systemen

De boodschap dat warmteleveranciers ten onrechte ongelimiteerde

Datum
23 augustus 2017

Onderwerp
Constatiedocument
Warmtebesluit en
Warmteregeling

Pagina
3/10

bedragen in rekening brachten voor de levering van koude is aangekomen. De prijs voor koude wordt daarom nu gereguleerd. Bij WKO-installaties, waarbij de warmtelevering onlosmakelijk verbonden is met de afname van koude, is de enige juiste manier van reguleren het op nul stellen van het bedrag dat voor koude in rekening mag worden gebracht.

Immers, bij een WKO-installatie is de afname van koude in de zomer nodig om in de winter weer warmte geleverd te kunnen krijgen: de installatie zorgt ervoor dat warmte en koude opgeslagen kunnen worden in de grond. Hiervoor gebruikt men het grondwater in de watervoerende lagen van de bodem in de buurt van het gebouw. In de zomer haalt men het koude water uit de aardbodem om de vertrekken van een gebouw te koelen. De warmteklant neemt dan dus koude af. Het koude water wordt in de zomer middels vloerkoeling in de vertrekken van het gebouw langzamerhand warmer door de temperatuur in deze vertrekken. Dit verwarmde water wordt vervolgens teruggeleverd aan de energieleverancier om weer in de bodem te pompen. Het water blijft in de bodem zitten tot de winter.

In de winter wordt dit warmere grondwater door de WKO-installatie dan weer gebruikt voor het verwarmen van het gebouw. Het water uit de grond is meestal niet direct op de gewenste temperatuur en zal daarom extra verwarmd moeten worden. Hiervoor is een warmtepomp aangesloten op de bron. Deze werkt als een omgekeerde koelkast en verhoogt zo de temperatuur van het water. Indien de warmte van de bron niet toereikend is wordt er met ketels bijgestookt. Desondanks zorgt het relatief warme grondwater ervoor dat er minder energie nodig is om het water voor ruimteverwarming op de gewenste temperatuur te brengen voor de vloerverwarming.

Hoe meer koude de warmteklant afneemt, hoe meer voorraad er wordt opgebouwd om in de winter weer mee te kunnen verwarmen. Nemen de verbruikers geen koude af, dan wordt de vloerkoeling, die dat afgenomen koude water langzaam warmer maakt, ook niet gebruikt. Er wordt dan dus ook geen opgewarmd water teruggeleverd aan de bron, wat maakt dat er in de winter weer meer bijgestookt moet worden om het water op de juiste temperatuur te krijgen. Dit voorbeeld maakt duidelijk dat de consumentenbescherming ver te zoeken is als het vastrecht koude voor WKO-installaties niet op nul wordt gesteld: in het voorstel zoals dat er nu ligt mogen leveranciers die hun afnemers de keuze laten om al dan niet koude af te nemen alles rekenen wat ze willen voor die koude. Volgens de toelichting op de voorgestelde herzieningen van het Warmtebesluit is er dan namelijk geen sprake van een gebonden verbruiker. Dat mag in theorie zo zijn, er is wel degelijk sprake van een gebruiker die bescherming nodig heeft.

Datum	Onderwerp	Pagina
23 augustus 2017	Constatiedocument Warmtebesluit en Warmteregeling	4/10

Stel dat een afnemer de keuze krijgt en hij besluit koude af te nemen. Hij kan dan geconfronteerd worden met een vastrecht koude waar geen maximum aan zit. Warmteleveranciers hebben in het verleden al forse bedragen voor het vastrecht koude in rekening gebracht.

De verbruiker neemt de koude af. Dat betekent ook dat hij, zoals hierboven uiteengezet, warmte teruglevert aan het systeem die in de winter weer gebruikt kan worden. Daardoor hoeft de leverancier in de winter minder bij te stoken om de gewenste temperatuur te bereiken en heeft hij dus minder kosten. De marge is dus groter voor de leverancier. Kortom: als de verbruiker koude afneemt moet hij hiervoor betalen, terwijl juist het afnemen van die koude (hetgeen resulteert in teruglevering van warmte aan het WKO-systeem) ervoor zorgt dat de leverancier in de winter minder kosten hoeft te maken voor de warmtelevering, terwijl hij wel gewoon de NMDA-prijs kan vragen aan de klant. Dat staat mijlenver af van de gedachte van consumentenbescherming in de Warmtewet.

Uit artikel 1 sub d van de oorspronkelijke Warmtewet bleek dat koeling, indien deze ten dienste staat van de warmtelevering (zoals bij een WKO-installatie het geval is), onder warmte valt en daarmee ook al in de NMDA-prijs behoort te zitten. Immers de definitie van warmte luidde:

“warm water of tapwater bestemd voor ruimteverwarming of –koeling”

Voor die in artikel 1 gedefinieerde Warmte mocht blijkens artikel 2 lid 3 Warmtewet ten hoogste in rekening worden gebracht de maximumprijs , bedoeld in artikel 5 lid 1 Warmtewet. Dit is de NMDA-prijs.

In de oorspronkelijke Warmtewet bleek dus al dat koeling in het kader van een WKO-installatie onder de NMDA-prijs dient te vallen en daarmee niet apart in rekening mocht worden gebracht.

De warmteleveranciers deden dit echter toch. In het kader van de herziening van de Warmtewet is na vele klachten hierover besloten dat de koudelevering daarom gereguleerd zou worden en het resultaat is uiteindelijk dat afnemers nu voor een noodzakelijk neveneffect van de warmtelevering een extra prijs mogen gaan betalen, bovenop de warmteprijs. Of ze kiezen ervoor geen koude af te nemen, waarmee het systeem niet optimaal werkt en er in de winter bijgestookt moet worden. De kosten daarvan worden uiteraard (binnen de marge van de NMDA-prijs) gewoon doorberekend aan de klant.

De enige die daar vanuit kostentechnisch oogpunt wel bij vaart is de warmteleverancier.

Dit druist zeer in tegen het uitgangspunt van de Warmtewet. Het beschermt namelijk de consument niet én het is niet duurzaam.

Een vergelijking met airco slaat bij het afnemen van koude in een WKO-installatie de plank totaal mis. Het comfort en de keuzevrijheid bij een

Datum	Onderwerp	Pagina
23 augustus 2017	Constatiedocument Warmtebesluit en Warmteregeling	5/10

aircosysteem zijn van een heel andere orde dan vloerkoeling die uiteindelijk warmteteruglevering wordt.

Nog een doorn in het oog van VEH is dat juist de bestaande warmteklanten voor wie dit probleem nu speelt in de kou blijven staan: voor hen gaan de nieuwe regels niet gelden.

De eenmalige aansluitbijdrage

Het lijkt een stap in de goede richting dat de aansluitbijdrage voor zowel nieuwe als bestaande netten gemaximeerd wordt. Blijkens artikel 6 Warmtebesluit moeten vergunninghouders ook inzichtelijk maken welke kosten daarvoor door hen worden gemaakt. De vereniging wijst erop dat alleen 'inzichtelijk maken' niet afdoende is. De kosten moeten ook reëel zijn en dat moet te verifiëren zijn.

Afsluitbijdrage

Ook hier een bedrag dat ACM uiteindelijk zal baseren op de gemiddelde werkelijke kosten. De vereniging heeft hier uiteraard dezelfde zorgen als zojuist genoemd. De warmteleveranciers dienen inzicht te geven in deze kosten en ze ook te onderbouwen. Deze verplichting tot onderbouwing zou in het Warmtebesluit moeten worden opgenomen. Alleen het omschrijven van de kosten en het boekhoudkundig systeem dat bij het noteren van die kosten wordt gebruikt is niet genoeg.

Tarieven voor verhuur afleverset

De tarieven voor de afleverset worden in ieder geval aan banden gelegd.

De vereniging had nog liever gezien dat de afleverset ook in eigendom kan worden verkregen. De warmteleveranciers zijn hier gevolgd in hun argumenten dat e.e.a. onveilig zou zijn, terwijl zij dit op geen enkele wijze onderbouwd hebben en er bovendien oplossingen zijn om vermeende onveiligheid te ondervangen (denk aan gecertificeerde bedrijven om de afleversets te installeren/vervangen).

Ook hier heeft de vereniging moeite met de invulling van de genoemde 'gemiddelde werkelijke kosten', want hoe zullen we ooit weten wat die daadwerkelijke kosten zijn als de warmteleveranciers nooit enig inzicht willen geven in hun kosten. Een kostenpost laten noemen door de leverancier is niet afdoende. De kostenpost zal ook afdoende onderbouwd moeten worden en controleerbaar/verifieerbaar moeten zijn. In de lagere regelgeving zouden eisen moeten staan waaraan de leveranciers moeten voldoen bij het verstrekken van informatie hierover. Het uitsplitsen van bedragen in verschillende categorieën en het noemen van de criteria en methoden die bij het opstellen van de boekhouding worden gehanteerd, zijn niet afdoende.

Eisen aan aanbod levering warmte dat afwijkt van de maximumprijs

Datum	Onderwerp	Pagina
23 augustus 2017	Constatiedocument Warmtebesluit en Warmteregeling	6/10

De wijze waarop de tariefdifferentiatie wordt vormgegeven brengt het risico met zich dat consumenten akkoord gaan met een afspraak die niet in hun voordeel is. Ook al wordt er duidelijk over gecommuniceerd, dan nog is het de vraag of afnemers de risico's hiervan kunnen overzien. Vanwege de beschermingsgedachte van de Warmtewet zal dit op zijn minst zeer nauwgezet gemonitord moeten worden en is snel ingrijpen van de toezichthouder bij misstanden vereist.

Storingscompensatie

De Warmteregeling gaat eraan voorbij dat de melding van een storing aan een warmteleverancier door die warmteleverancier zelf wordt genoteerd in het storingsregister. Nu het tijdstip van binnenkomst van de melding van invloed is op de vraag of uiteindelijk storingscompensatie moet worden betaald en degene die moet betalen ook degene is bij wie de melding binnenkomt, moet die melding met meer waarborgen omkleed worden. Te denken valt bijvoorbeeld aan omkering van de bewijslast wanneer de klant aangeeft eerder gebeld te hebben dan de leverancier heeft genoteerd.

Dat een storing in de productie-installatie onder het begrip 'extreme situatie' valt, kan de vereniging niet goed volgen. De productie-installatie is toch juist bij warmte in de meeste gevallen van de warmteleverancier zelf? Dan is er dus wel degelijk invloed op het productieproces. Dit zou per geval bekeken moeten worden en genuanceerder in de regeling moeten staan.

Termijn eindafrekening en jaarafrekening

De voorgestelde termijnen lijken de vereniging niet onredelijk, maar de consument is er meer bij gebaat dat er in het Warmtebesluit of de Warmteregeling eisen gesteld worden aan de afrekening op zichzelf: met name in termen van transparantie. De consument moet zijn jaar- en eindafrekening gemakkelijk kunnen begrijpen en snel kunnen zien of hij inderdaad minder betaalt dan voor een woning op gas.

Informatie in boekhouding vergunninghouders

Het is goed dat er informatieverplichtingen van vergunninghouders worden vastgelegd met betrekking tot de kosten die zij in rekening brengen (bijvoorbeeld voor de verschillende typen afleversets) en de kosten die zij voor die onderdelen maken. Die laatste moeten overigens wel verifieerbaar en reëel zijn.

Informatie over duurzaamheid in bestuursverslag

Met strengere eisen aan de informatie die in het bestuursverslag moet worden opgenomen over de duurzaamheid van de geleverde warmte komt het herzieningsvoorstel tegemoet aan de kritiek dat onder de

Datum	Onderwerp	Pagina
23 augustus 2017	Constatiedocument Warmtebesluit en Warmteregeling	7/10

huidige Warmtewet niet inzichtelijk is of men met duurzame warmte te maken heeft of niet.

Dat is positief, maar voor het creëren van meer draagvlak voor duurzame warmte zou het goed zijn als de Warmteregeling ook controle op de door de leveranciers verstrekte informatie voorschrijft door een onafhankelijke instantie. Deze kan onder andere de door de warmteleveranciers in het verslag gemaakte berekeningen verifiëren.

Het spreekt voor zich dat in de regelgeving uiteindelijk consequenties zullen moeten worden verbonden aan het feit dat een warmtenet blijkens de rapportage niet duurzaam is. Ook de definitie van 'duurzaam' zal nader moeten worden bepaald.

Toegang tot het warmtenet

Marktwerking is essentieel voor een optimale inzet van warmte. Zolang die marktwerking er niet is, moet de Warmtewet de consument beschermen, maar er mag wel meer haast worden gemaakt met het uitwerken van alternatieven. Als er alleen een eis ligt om in onderhandeling te treden, maar er geen voorwaarden worden gesteld aan bijvoorbeeld het afwijzen van een partij, zal deze aanpassing niets nieuws brengen.

Tenslotte

Indien gewenst is de vereniging graag bereid haar standpunten toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Vereniging Eigen Huis

M.E. van der Veen, beleidsadviseur Energie
S.C. Welschen, advocaat

Datum
23 augustus 2017

Onderwerp
Constatiedocument
Warmtebesluit en
Warmteregeling

Pagina
8/10

Datum
23 augustus 2017

Onderwerp
Constatiedocument
Warmtebesluit en
Warmteregeling

Pagina
9/10

Datum
23 augustus 2017

Onderwerp
Constatiedocument
Warmtebesluit en
Warmteregeling

Pagina
10/10